Ч. 14. Львôвъ, Середа 23. Лютого (4. Марця) 1880. Рочникъ I.

Выходитъ во Львовѣ що Середы и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 4-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и администрація пôдъ Ч. 15 площъ Марiяцкій.

Експедиція для мѣстцевыхъ предплатникôвъ уряджена въ друкарни Т. Шевченка (улиця Крива Ч. 2 на I-ôмъ поверсѣ).

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пôдъ адресою: редакціи и администраціи „Дѣла" Ч. 15 площъ Марiяцкій.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" стоитъ:
на цѣлый рôкъ . . 8 зр.
на пôвъ року . . 4 зр.
на чверть року . . 2 зр.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація час. „Дѣло".

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. ôтъ одной строчки печатной.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôтъ порта.

Рукописи не звертаются тôлько на попередне застереженье.

Поодиноке число стоитъ 10 кр. а. в.

Голосы зборôвъ галицкого товариства господарского о нуждѣ нашихъ селянъ.

Минувшого тыждня ôтбулися во Львовѣ загальнѣ зборы галицкого товариства господарского. Се товариство складаеся переважно зъ великихъ посѣдателѣвъ землѣ и заступае передовсѣмъ интереса великои посѣлости. Сего разу однакожь звернулися нарады загальныхъ зборôвъ гал. тов. господарского до справъ нашого народа сельского. Господарскій упадокъ нашого народа сельского не мôгъ остатися безъ шлыву и на великѣ посѣлости, тожь ничого дивного, що и товариство великихъ господарôвъ пôдняло свôй голосъ о недоли и нуждѣ нашого селяньства. Именно звернено увагу на страшенне задолженье нашихъ селянъ. Лихва розточуе еще силы нашого сельского люду, хочь маемо законъ противъ лихвы. Причина сего двояка: передовсѣмъ самъ законъ противъ лихвы не есть на стôлько ясный, щобы зазначивъ точнѣ границѣ лихварскихъ чинностій, а по друге законъ противъ лихвы самъ собою николи не може зарадити упадкови господарскому, а треба еще позитивнои дѣятельности для пôднесеня господарства. Около обохъ тыхъ точокъ оберталися розправы загальныхъ зборôвъ галицк. товариства господарского. Що до закона противъ лихвы узнано его недостаточнôсть и неясность и ухвалено, що „законъ о лихвѣ зъ 19 липня 1877 р. слѣдуе доповнити въ той способъ, що найвысшу стопу процентову означае соймъ увзглядняючи щорôчнѣ економичнѣ ôтношеня краю." Не здаеся намъ однакожь, щобы таке ухвалованье высокости стопы процентовои ôтъ року до року було отвѣтне и далося практично перевести, тымъ бôльше, що интереса кредитовѣ заключаются звычайно на довшій часъ, якъ на одинъ рôкъ. Отвѣтнѣйшимъ було предложенье гр. Круковецкого, щобы означити максимумъ процентôвъ на 8%, або прихилитися до внесеня постановленого въ радѣ державнôй пос. Веберомъ. Дуже горячими були розправы надъ другою точкою, именно въ якій способъ вдвигнути народъ зъ его теперѣшного упадку. Тутъ войшлися крайнѣ суперечности и выявилися такѣ погляды, котрѣ можуть тôлько еще бôльше затемнити и безъ того не дуже ясны погляды на нашѣ справы економичнѣ. Коли гр. Круковецкій указавъ на недолю народа, якъ бнъ лишеный безъ опѣки и проводу попавъ въ лихварскѣ руки, а нынѣ вновъ упадае пôдъ тягаромъ банковыхъ довгôвъ, якъ дôткненый неурожаемъ и голодомъ съ розпукою дивится на выплащенье своеи землѣ и дармо шукае за заробкомъ, коли дальше и иншѣ бесѣдники увнали неотвѣтнôсть рустикального банку для нашихъ селянъ, п. Б. Уейскій впростъ заперечивъ, щобы въ краю була загальна нужда и розплывався въ нарѣканяхъ на народъ — лѣнивый и недбалый, а гр. Голеевскій навѣть заключивъ свою бесѣду тымъ, що съ такимъ людомъ, якъ нашъ, не дасться ничого зробити! Дармо наводивъ гр. Круковецкій живѣ приклады, що на вôзваныхъ 7 робôтникôвъ являеся 70, що хочь селяне и суть гдекуды лѣнивѣ, то передовсѣмъ задля деморализаціи, яку ширять тѣ, що за роботу вбувають робôтника квитками съ тримѣсячнымъ терминомъ, або съ переказомъ до коршмы; — оба противники гр. К. обставали при своимъ забуваючи и на те, що предсѣ руки тогожь сельского люду рôкъ-рôчно оброблюютъ ихъ землѣ! Однакожь бôльшôсть зборôвъ гал. товариства господарского не глядѣла такъ песимистично на нашъ сельскій людъ. Всѣ иншѣ бесѣдники признали, що рустикальный банкъ не ôтповѣдае потребамъ нашого селяньства и що наспѣла послѣдна пора выдобути нашъ народъ зъ его дотеперѣшныхъ банковыхъ довгôвъ. Гдекотрѣ бесѣдники навѣть жадали, щобы було установлене мораторіюмъ для банковыхъ довгôвъ, котрѣ ведутъ селяньство до цѣлковитого выплащеня. Дръ Билиньскій, професоръ економіи, супротивився вправдѣ такому мораторіюмъ, але пôднѣсъ потребу ратунку селянъ черезъ заложенье краевого банку отвѣтного потребамъ нашого господарства селяньского. Бесѣдникъ противится оголошеню мораторіюмъ головно для того, що се потягнулобы за собою банкруцтво передовсѣмъ самого рустикального банку а ôттакъ и безчисленнѣ страты посѣдателѣвъ листôвъ кредитовыхъ тои институціи, а се зашкодилобы такожь и гдекимъ публичнымъ фондамъ умѣщанымъ въ тыхъ листахъ. Правительство мае безперечно право интервенціи въ справѣ грозячôй руиною цѣлои селяньскои людности, однакожь зъ економичныхъ взглядôвъ треба убѣгатися до того средства тôлько въ найгôршôмъ случаю, колибы не було вже иншого выходу. Бесѣдникъ мае надѣю, що сю справу залагодитъ будуща краева институція кредитова, яку замѣряе утворити Выдѣлъ краевый. Проектъ тои краевои институціи предложеный Выдѣломъ краевымъ потребуе еще значныхъ поправокъ и змѣнъ. А коли така институція буде утворена, тогды банкъ рустикальный переведе свою ликвидацію мирно и звычайными средствами, — бо ликвидація рустикального банку мусить безъ всякого сомнѣнія чи скорше чи пôзнѣйше наступити. Бесѣдникъ критикуе дѣятельнôсть рустикального банку а именно его лиху администрацію. Администрація банку нужденна, лиха, безъ контролѣ, а при такихъ условіяхъ и найлучшѣ люде можутъ статися злодѣями. Призволювано зволѣкати сплату ратъ залеглыхъ, поблажано довжникамъ и то задля политичныхъ тенденцій, щобы зъедпати собѣ людій. Тожь не диво, що нынѣ маемо 56 тысячъ довжникôвъ, для котрыхъ жадаеся мораторіюмъ! П. Рудницкій пôднѣсъ въ своѣй бесѣдѣ, що причина теперѣшного лиха почивае такожь въ тôмъ, що банкъ дававъ, скôлько лишь селянинъ зажадавъ, а селяне жадали, скôлько лишь можна було взяти. Никто не входивъ въ тое, чи дѣйстно селянинови треба пожички и въ якôй высокости. Крôмъ того еще перецѣнювано грунта и давано бôльшѣ пожички, якъ слѣдовало. По довшихъ розправахъ принято внесенье, щобы утворено анкету, котра порозумѣвшися съ ôтдѣлами господарскими (товариства) сконстатуе грозяче селянамъ небезпеченьство въ причины выплащуваня черезъ рустикальный банкъ и укаже средства порады противъ сего лиха. При тôмъ ухвалено такожь, щобы всѣма силами попирати засновуванье заличковыхъ касъ и выеднати для заличковыхъ и щадничихъ касъ увôльненье ôтъ податкôвъ. Такъ отже крôмъ кр. Выдѣлу пôднесло и галицке товариство господарске свôй голосъ въ тôй такъ многоважнôй справѣ нашого селяньства. Тожь можна мати надѣю, що такъ загально почута потреба основнои реформы нашихъ економичныхъ ôтношень выйде вже разъ зъ сферы чистои теоріи и стане пôдставою практичнои дѣятельности здоровомыслячои части нашои соспôльности. Мы не повинни забувати, що наше селяньство есть головною пôдставою нашои соспôльности, нашого народа и нашого краю, и що, якъ довго не привернемо селяньства до здорового економичного житя, такъ довго въ всѣхъ нашихъ народно-политичныхъ дѣлахъ будемо хирѣти на безсильнôсть и на рôвнодушнôсть нашого селяньства для всѣхъ высшихъ цѣлій нашого народного розвою. Тожь думаемо, що и наша ширша публика руска повинна бôльше заинтересоватися тою справою економичного ратунку нашого селяньства и съ своеи стороны радами и дѣлами пôдмагати якъ найскорше переведенье реформы нашихъ економичныхъ ôтношень.

ДОПИСЬ.

(Д.) **Зъ пôдъ Перемышля.** Вже ôтъ стôлько лѣтъ кличе наше духовеньство о помôчь и получшенье своеи нужденнои дотаціи, але тіи попіющѣ голосы не тôлько не знаходятъ послуху, а противно выходитъ на що разъ гôрше. Отъ и теперѣшне министерство почастовавши насъ красною обѣтницею лучшои матеріяльнои долѣ

СВЯТЫЙ ВЕЧЕРЪ

(пôсля К. Дикенса). 9.

ОТДѢЛЪ III.

Другій зъ трѣхъ духôвъ.

(Гл. Ч. 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10 и 11.)

Скруджъ пробудився и усѣвъ на постели, щобы зôбрати гадки, що роемъ пхалися до головы. Ему теперь не треба було вже пригадовати, що заразъ ударитъ перша година. Онъ зналъ добре, що бнъ о тôй порѣ повиненъ бувъ пробудитися и то тôлько для того, щобы бути готовымъ на принятье другого гостя, высланого до него черезъ Марляого. Онъ ставъ роздумувати, котру теперь заслону его минувшости ôтхилитъ новый духъ, и признати треба, що тая гадка не конче зъ милôмъ свѣтлѣ представила ему его теперѣшне положенье. На все приготованый лягъ бнъ знову на постель, щобы дожидати удару годины. Перша ударила. Духъ не приходивъ. Скруджа напавъ переляхъ, бнъ почавъ дрожати. Минуло пять минутъ, десять, ба и чверть годины, а духа все таки не було. Скруджъ лежавъ, дожидаючи духа, надъ нимъ розливався промѣнь рожевого свѣтла. Сей промѣнь непокоивъ его далеко бôльше, якъ якихъ двайцять духôвъ, бо бнъ не мôгъ ôтгадати, зъ ôтки походивъ сей промѣнь, що бнъ мавъ значити, и чого ôтъ него жадавъ. Въ своихъ догадахъ припускавъ навѣть, що то може бнъ самъ горитъ и ôтъ него бье така поломѣнь. Въ кôнци однакъ ôткинувъ тую гадку и почавъ догадоватись, що тое свѣтло може походити зъ сосѣднои кôмнаты. По довшôмъ намыслѣ злѣзъ Скруджъ зъ постелѣ и приступивъ до дверій.

Въ тôй самôй хвили, коли бнъ положивъ руку на клямку, почувъ зъ сосѣднои кôмнаты голосъ, що кликавъ его по имени. Скруджъ ôтворивъ двери. Се була его власна кôмната. Скруджъ не сомнѣвався о тôмъ. Однакъ въ кôмнатѣ зайшла надзвычайна перемѣна. Стѣны и стели були вкрытѣ зелеными галузками, такъ що кôмната подобала на штучный огородъ. Въ самôй серединѣ стоявъ престолъ, въ округъ престола стояли столы заставленѣ всячиною, якъ: индиками, гусками, дичиною, довгими рядами ковбасъ, паштетôвъ, пляцкôвъ, и вазами горячого пончу, що розливавъ запахъ на всѣ стороны. Передъ престоломъ горѣвъ великій огонь. На престолѣ сидѣвъ собѣ выгôдно розвершись великанъ съ усмѣхомъ на лици. Въ руцѣ державъ бнъ факлю пôднату до горы, котра освѣтила лице Скруджа, входячого до кôмнаты.

„Просимо близше," сказавъ духъ. „Пôзнаймося съ собою".

Скруджъ приступивъ боязливо, схиляючи голову передъ духомъ. Се не бувъ тôй гордый, саркастичный Скруджъ, що передъ тымъ. Хочь духъ промовливъ до него лагôдно, то все таки не дуже бувъ бнъ радъ заглядати духови въ очи.

„Я есмь духомъ теперѣшныхъ святъ," сказавъ великанъ. „Поглянь на мене".

Скруджъ пôднѣсъ съ страхомъ очи. Духъ мавъ на собѣ звычайну одѣжь темнозеленои барвы, выложену въ округъ шіи кожухомъ. Широкѣ его груди були ôткритѣ, ноги боей, на головѣ зеленѣвъ дубовый вѣнець, зъ пôдъ котрого сплывало волосье на плечи въ довшихъ кучерахъ. Лице духа було погôдне и вѣчно веселе, голосъ давôнкій и веселый, повороты свобôдній и невымушенѣ. При боцѣ висѣла заржавѣла похва, але порожна, безъ шаблѣ.

„Ты мене еще николи не бачивъ?" поспытавъ духъ Скруджа.

„Николи".

„Але моихъ молодшихъ братôвъ маешъ вже способнôсть пôзнати?"

„Дуже менѣ прикро", — сказавъ Скруджъ, „але не маемъ тои пріятности пôзнати[illegible]ись ними. Чи богато въ тебе есть тыхъ братôвъ?"

„Бôльше, якъ тысячъ", ôтповѣвъ духъ.

„Се дѣйстно дуже численна родина," завважавъ Скруджъ.

Духъ вставъ зъ престола.

„Духу", сказавъ Скруджъ покôрно, веди мене, куда хочешь. Вчера вытягнувъ мене на силу твôй попередникъ, нынѣ я готовый самъ ити за тобою.

„Держись за мою одѣжь", сказавъ духъ.

Скруджъ зробивъ, якъ сказавъ ему духъ, бнъ дôткнувся рукою одежи духа. Въ тôй самôй хвили счезло все зъ передъ его очій и мнимый престолъ и всѣ приборы въ кôмнатѣ, а навѣть кôмната сама.

(Дальше буде.)

Зеленый Еринъ.

(Конець.)

Строгѣ тѣ мѣры выкликували однакожь заєдно новѣ заговоры. Мовь зъ землѣ выростали тайнѣ товариства, котрыхъ окликомъ було: смерть Англичанамъ, смерть протестантамъ! Тайнѣ товариства (United Irishmen) мали такожь и цѣли политичнѣ. Они стремѣли до розôрваня уніи съ Англіею, котра настала въ р. 1542, коли Генрикъ VIII велѣвъ себе оголосити такожь королемъ Ирляндіи. Противъ узурпаторôвъ землѣ повставали знову то „бѣлѣ хлопцѣ," то „хлопцѣ Ирляндскѣ," то союзъ Ribbonmen, котрѣ поставили собѣ за задачу боронити интересôвъ чиншовникôвъ, такъ званыхъ фармерôвъ, противъ надмѣрного выдыскованя ихъ

предложило такій проєктъ дотаціи духовеньства, що справедливо можна его назвати проєктомъ о ветбрвнню (а не о полѣпшеню) дотаціи. Изумѣлися всѣ мы прочитавши его — тай махнули руками! Вже то така наша натура на все только кивнути головою та заломивши руки плакати, а бодай нарѣкати, не беручись до нїякого дѣла. Где виде не такъ дѣеся. Отъ примѣромъ латиньске духовеньство ческе, якъ подыя Вы въ „Дѣлѣ" (ч. 9), хоть и не находится нынѣ въ приближеню въ такъ горестномъ положеню, якъ нашe руске, обозвалося смѣлымъ меморіяломъ до министерства, где высказало минимальнїй условія получшеня своеи дотаціи. Теперь знову довѣдуюся отъ моего сосѣда-латинника, що и галицке латиньске духовеньство пôдôймае свôй голосъ въ справѣ полѣпшеня своеи дотаціи. Цѣле латиньске духовеньство Галичины пересылае черезъ свои уряды деканальнѣ петицію до Вѣдня до рады державнои на руки польскихъ послôвъ. Въ тôй петиціи высказанѣ головнѣ точки: 1) минимумъ дотаціи сельского духовеньства мае выносити 1000 зр. для парохôвъ; 750 зр. для капелянôвъ; 500 зр. для сотрудникôвъ. По мѣстахъ мае бути удѣлюваный сталый додатокъ отвѣтный мѣстцевымъ отношенямъ. Однакожь въ кождôмъ случаю той додатокъ не повиненъ бути менший якъ 100 зр. для парохôвъ, а 50 зр. для сотрудникôвъ. 2) Въ случаю перенесеня сотрудникôвъ мають имъ удѣлюватися безповоротнѣ датки на кошта подорожи рôзнаючися дво- або тримѣсячнôй пенсіи. 3) Що пять лѣтъ повинна пенсія бути пôдвысшована о 10%. — Се головнѣ точки петиціи латиньского духовеньства галицкого. Близко порôвнати станъ нашого духовеньства руского съ латиньскимъ, если знажится до того, що майже кождый рускій священикъ есть не только женатый але есть заразомъ отцемъ родины, котру прошитати и выховувати мусить, то мусимо прійти до переконѣдченя, що дотація руского духовеньства повинна бути значно высшою, щобы могла зрôвнатися дотаціи латиньского духовеньства. Тожь гадаю, що слѣдовалобы и нашому рускому духовеньству охватися въ такъ важнôй справѣ и представити свои жаданя о дотаціи въ умотивованôй петиціи до рады державнои и до министерства. Въ жаднôмъ краю Австріи не находится духовеньство въ такъ нужденнôмъ станѣ, якъ наше руске духовеньство въ Галичинѣ, а то вже по тôй простôй причинѣ, що Галичина належитъ теперь фактично до найбѣднѣйшихъ краѣвъ Австріи. Поученѣ прикладомъ другихъ не повинни мы мовчати, а подати нашъ голосъ о нашихъ недостаткахъ и потребахъ. Булобы на часѣ, щобы тая справа петиціи зборовои нашого духовеньства була попереду обговорена на деканальныхъ соборчикахъ, а оттакъ щобы цѣле духовеньство порозумѣвшися межи собою вывело петиціи до рады державнои и до министерства. Дѣлаймо, якъ можемо и що можемо.

Выборы зъ р. 1879 въ Галичинѣ

передъ судомъ рады державнои.

Бесѣда посла В. Ковальского.

На вступѣ своеи бесѣды замѣчае бесѣдникъ, що только не радо забирае голосъ въ тôй справѣ зъ тои причины, що его знову можуть посуджовати о пôдбурюванье братнои непогоды. Однакожь опинія публична высказала вже свôй судъ о выборахъ въ Галичинѣ и о справозданю легитимаційнои комисіи. Той судъ совсѣмъ непохвальный ни для выборôвъ ни для сего справозданя. Булобы такожь отвѣтнѣйше, щобы для розсужденя выборчихъ протестôвъ бувъ назначеный особный судъ, якъ въ иншихъ краяхъ. „Забираю голосъ" — говоритъ дальше бесѣдникъ „задля моеи повинности, а именно для того, що богато зъ тыхъ панôвъ, котрѣ на силу накинулися на заступникôвъ руского народа, доси не обозвалися ни однимъ словцемъ, щобы потребамъ и бажаням руского народа ôтдати справедливôсть. Я належу напевно до найпильнѣйшихъ участникôвъ буджетовои комисіи, где есть подана найлучша случайнôсть съ тымъ выступити, чого кому не достае, або чого кто потребуе. Якъ знѣетно, засѣдае въ буджетовôй комисіи 7 послôвъ галицкихъ (межи тыми крôмъ п. Ковальского такожь п. Федоровичъ. — Пр. *Ред.*), однакожь доси еще ни одинъ зъ нихъ не спромôгся на тое, щобы потребы руского народа, хочьбы только мимоходомъ, дôткнути. Если иногда тутъ або тамъ и згадаеся о Русинахъ, то се только на тое, щобы представити Русинôвъ якъ яке нѣдымо, страшилище: ей не рвется вы другѣ народы чого больше для себе жадати, бо такожь и Русины могли бы наконець выступити съ своими жаданями, а имъ всего не достае. И такъ М. П.! годѣ дивуватися, що ни одинъ народъ — а се можу совсѣмъ певно сказати — не есть такъ пôдъ кождымъ взглядомъ занедбаный, якъ именно рускій, бо ôнъ доси не мае нїякого видимого хôсна зъ законôвъ державныхъ." Згадавши о тôмъ, якъ при розправахъ надъ повелею о податку грунтовôмъ, за котрою бесѣдникъ голосувавъ, то лѣвица то правица посольскои палаты кликала, що въ ей таборѣ есть Австрія, высказуе бесѣдникъ свое бажанье, щобы Австрія ниже разъ сталася тымъ спôльнымъ таборомъ, где бы кождый народъ знайшовъ свое выгôдне пристановище и где бы права всѣхъ народôвъ були поважанѣ. Головна жалоба русскихъ выборцѣвъ починае въ тôмъ, що выбôръ не бувъ свобôдный. Бесѣдникъ указуе на тое, що ôтъ часу понеханя державного принципу въ Галичинѣ — ôтъ часу вытисненя нѣмецкого языка а заведеня польского урядового языка въ внутрѣшнôмъ урядованю урядôвъ, судôвъ и властій австрійске становище въ Галичинѣ зôстало схиблене а за симъ послѣдовало выдавье одноеи народности въ услуги другôй. Пôсля того не можна дивоватися, що мѣродайна партія въ краю хоче усе пôдклонити своимъ забагамъ, що именно дуже богато урядникôвъ мусить убѣгатися о ласку той мѣродайнои партіи, если хочуть пôдстати на своихъ мѣстцяхъ, що дальше тымъ урядникамъ и волосъ въ головы не спаде, если они, щобы приподобатися тôй мѣродайнôй партіи, нарушаютъ законы; ба що больше, ей зачислеся имъ еще въ заслугу и они можуть за тое надѣятися нагороды! Бесѣдникъ жалуе, що свого часу промовлялъ противъ краевои автономіи польского краю, бо коли бы она була переведена, то вже давно вытворилобыся такій станъ рѣчій, котрый рѣшучо указовалъ бы потребу звороту на иншу дорогу. „У насъ въ Галичинѣ нема правдивои свободы, нема австрійскои свободы, нема законнои охороны, правнѣ отношеня розрушенѣ, бо именно тіи, що повинні вступатися за ладомъ и правною охороною мирныхъ обивателѣвъ, выслугуются партійнымъ цѣлямъ." По тôмъ вступѣ переходитъ бесѣдникъ до самого выбору посла въ мѣстъ Городокъ и Перемышль. Справозданье (комисіи) мовчитъ о выборахъ въ Городку, бо въ Городка нема нїякого протесту. Однакожь — пôсля думки бесѣдника — палата послôвъ справджуючи выборы не мае менше правъ ôтъ выборчои комисіи, и для того мае право входити въ розôбôръ и того, що вправдѣ не предложено палатѣ, але що мимо того дôйде до ея вѣдомости взглядомъ рôжныхъ заходôвъ при выборахъ. Отжежь приглянувшися близше выборамъ въ Городку и Перемышли впадае передовсѣмъ въ око, що коли въ Городку було управненыхъ до выбору 872, то въ Перемышли якъ голошнôмъ мѣстци выборчôмъ только 955, отже лише о 83 голосы больше. Кождый обознаный съ мѣстцевыми ôтношенями мусить здивоватися надъ такъ маленькою рôжницею, бо предсѣ Перемышль есть не только головнымъ мѣстцемъ выбору посла, але, пôсля шематизму урядового, числитъ майже въ двоя больше людности якъ Городокъ (Перемышль 15.185 мешк. а Городокъ 8.912 мешк.). Якажь причина сего? §. 9 ординація выборчои для рады державнои покликуеся на краеву ординацію выборчу а тая знову на ординацію громадску. §. 11 краевои ординаціи выборчои въ 28 лютого 1861. Ч. 20 Д. в. д. каже: „послы въ мѣстъ мають бути выбраны черезъ безпосередный выбôръ першихъ двохъ третинъ всѣхъ членôвъ громады пôсля высокости ихъ рôчнои оплаты безпосередныхъ податкôвъ найвысшеоподаткованыхъ, котрымъ законъ громадскій признае право активного выбору." Тая установа законна не змѣнилася доси мимо пôзнѣйше выданыхъ додатковыхъ законôвъ краевыхъ. Отже жь пôсля того принципу належало въ Городку ôтчислити одну третину найменше оподаткованыхъ. Тымъ часомъ, пôсля достовѣрныхъ вѣдомостій, якѣ насъ дôйшли, неôтчислено тамъ тои третины, въ чого выплывае, що тамъ поступлено противуваконно. Правда, гдеякѣ панове можуть замѣтити: а чомужь тіи, що чулися бути тымъ покривдженѣ, не реклямовали? Справдѣ, сумный се объявъ, але мимо того не можу правдивыхъ датъ кинути пôдъ стôлъ; противно годится тую историчну незаконнôсть пôднести, хочьбы вже лише для того, щобы щось подôбного на будуще не дѣялося. Мушу еще звернути увагу высокои палаты такожь на тое, що при выборахъ въ Городку практиковалися перекупства, одинъ зъ выборцѣвъ присылавъ мене значокъ, котрый оттуть маю, есть се переказъ на чверть литры оковитои въ городецкôй пропинаціи. На тôмъ значку напечатано: „чверть литры оковитои, пропинація въ Городку", а на ôтворотнôй сторонѣ находится имя Разôръ чи щось подôбного. Не есть то вправдѣ грôшь, але кождый мусить признати, що такѣ переказы можуть уживатися до перекупства. Тысячѣ такихъ переказôвъ були въ обѣгу пôдъ часъ выборôвъ въ Городку и ними то щедро наторôджувано продайныхъ выборцѣвъ и ихъ спôльникôвъ.

Дальше переходитъ бесѣдникъ до выборôвъ въ Перемышли и представляе, якъ противна партія не лякалася руского кандидата (сов. двору Витошиньского) — высокопоставленого и загально шанованого урядника державного, яко небезпечне индивидуумъ представляти и тое на величезныхъ афишахъ прилюдно голосити. „Але выборцѣ внесли жалобу головно на тôй пôдставѣ, що накидовано выборцямъ готовѣ картки до голосованя съ именемъ польского кандидата. И въ тôмъ взглядѣ маю богатый матеріялъ. Кôлькохъ выборцѣвъ зъ Перемышля ôтнеслися до мене и представили рѣчь просто такъ: Старостно въ Перемышли выдавало картки до голосованя синѣи барвы назначенѣ урядовою печаткою. Тіи картки передано магистратови, а магистратъ мавъ занятися ихъ роздѣленьемъ. До сего назначено не мае магистратске индивидуумъ, мавъ се бути тамошнѣй инспекторъ и ему то повѣрено роздавати тіи картки. Щожь чинилъ сей инспекторъ? Передовсѣмъ умѣщено на кождôй такôй картцѣ написъ „д-ръ Александеръ Дворекій" и роздѣлювано тіи карточки межи выборцѣвъ. Кто одержавъ таку карточку не мôгъ на нѣй написати иншого имени, бо всѣ мѣстця изокола напису д-ра А. Дворекого були поперекреслювані, такъ що инше имя написане на такôй картцѣ узнавалобы яко перечеркнене, отже и голосъ яко неважный. Вправдѣ, може выборець пôсля выборчои ординаціи надати отъ комисіи новои картки до голосованя, але жь треба памятати, що не кождый выборець мôгъ тутъ вчасно съ такимъ жаданьемъ передъ комисією выступити, а дальше и тое треба увзглядити, що се для выборця дуже немило доперва передъ комисією съ такимъ жаданьемъ выступати и передъ ея очами тую картку выповнити. Та не досыть на тôмъ. Тутъ просто выдирано выборцямъ картки до голосованя и накидано иншѣ." Дальше пôдносить бесѣдникъ, що покликано 5 свѣдкôвъ, котрѣ ствердятъ случаѣ перекупства. Суть то: Мордко Башкъ, Берль Бекеръ, Іосель Флинтайшъ, Шмиль Безеръ и Мовеся Киндъ, котрымъ давано грошѣ на закупно голосôвъ за Дворекимъ. Бесѣдникъ збиваеъ замѣты комисіи легитимаційнои що до сего доводу на перекупства и кôнчитъ: „выборцѣ не були такожь совсѣмъ бачнѣ, они звернулися до правительства и правительство зарядило слѣдство. Слѣдство достарчило богатый матеріялъ для зарядженя карного доходженя, але въ хвили, коли належало слѣдчѣ акта передати державному прокураторіи — тіи акта нараз счезли! Тымъ однакожь не може бути справа закôнчена. Еще жіють люде, котрыхъ переслухувано и ôтъ нихъ можна наново довѣдатися, що було въ актахъ. Для того иншу, щобы справозданье легитимаційнои комисіи тôйже комисіи назадъ ôтослати и правительству вôзвати, щобы зарядило доходженье що до фактôвъ въ протестѣ наведеныхъ и дотычащѣ акта палатѣ якъ найскорше предложило."

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

Вступнѣ кравы комисіи мае предложенемъ о дотаціи духовеньства. Наконець по довгôмъ выжиданю комисія, выбрана до обрадъ надъ предложеньемъ закона що до конгруы, зôбралася дня 16. (28.) лютого и розпочала вступнѣ нарады. Первѣй забравъ голосъ посолъ Пфлигль. Перед всѣмъ замѣчае бесѣдникъ, що правительственне предложенье не принесе найбôльшимъ и найбôльше потребуючимъ священикамъ нїякои помочи. Вправдѣ указуютъ нами на лихѣ финансы державнѣ, але се закеть положити крестъ на получшенье дотаціи духовеньства. Тымъ часомъ правительство хче собѣ надати такій видъ, мовбы то справдѣ теперь хотѣло помогти клирови, а на дѣлѣ ставлае священика въ горше поло-

---

черезъ англійскихъ лордôвъ, властителѣвъ землѣ. Треба бо знати, що съ хвилею, коли лорды англійскѣ загорнули Ирляндію въ свое посѣданье, умѣли они у королѣвъ выклопотати для себе право майорату, котре зборонило всяку продажъ, подѣлъ и даровизну ихъ земель и на пôдставѣ котрого землѣ тѣ завсѣгды въ цѣлости переходили зъ батьвôвъ на сынôвъ и внукôвъ. Право майорату ôтобрало Ирляндцямъ разъ на все всяку надію на полысканье своихъ колишнихъ земель и засудило ихъ на вѣчный пролетаризмъ. Зъ другои стороны выкликало оно надмѣрне огорченье. Фармеръ и лордъ ставали до себе якъ два противоположнѣ бѣгуны кулѣ земскои, два непримиримѣ вороги. Союзъ Ribbonmen каравъ смертію не лишень тыхъ лордôвъ, що побирали ôтъ фармерôвъ высокѣ чинши, але и тыхъ зъ посередъ фармерôвъ, котрѣ у такихъ лордôвъ противъ закону союза ôтнаймали землю. Саме собою розумѣеся, що лорды англійскѣ, неповнѣ жити, скорезько вынеслися зъ своихъ посѣлостій, а завѣдательство ихъ поручили окремымъ управителямъ. То и противъ сихъ управителѣвъ выступавъ союзъ Ribbonmen.

Нынѣшнѣй станъ рѣчи въ Ирляндіи есть слѣдуючій: Весь край подѣленый на чотыри департаменты; кождый же департаментъ розпадаеся на 10—15 графствъ, котрѣ всѣ суть власностію лордôвъ англійскихъ. Лорды ôтнаймають свои розлогѣ землѣ окремôй клясѣ предпріемникôвъ, такъ званыхъ Middlemen за круглу суму. Тѣ по-дробивши посѣлость на якихъ 10 частій ôтнаймають ея дальшимъ субарендарямъ. Послѣдѣ дробятъ ôтнайманѣ хуторы на еще дрôбнѣйшѣ кусні, навѣть на морги и выпускають ихъ доперва въ наемъ бѣднымъ Ирляндцямъ. Кождый Middlemen старае ся при тôмъ потягнути якъ найбôльшій зыскъ и проте не дивота, если Ирляндець, оплатившись высоко, не въ силѣ оттакъ при найбôльшôй працѣ выжити себе съ численною родиною. Мешканемъ Ирляндця есть хѣлянка безъ помоста, безъ дымника, а навѣть и безъ вôконъ. Въ 17. або 18. роцѣ Ирляндець женится уже, наймае кôлька „лѣсокъ" грунту и провадитъ на нѣмъ свое пужденне, безнадѣйне житье. Подружи тѣ суть надъ мѣру благословенѣ. Фармеръ приходитъ ôттакъ въ те сумне положенье, що и тыхъ кôлька „лѣсокъ" мусить дѣлити межи дѣтій. Заробку нема, такъ якъ больша индустрія процвитае лишь въ Англіи, а дрôбный домашній промыслъ не оплачуеся. Статистика выказуе, що вольныхъ посѣдателѣвъ, такъ званыхъ Freeholders, не буде нынѣ больше въ Ирляндіи надъ 50.000, котрѣ разомъ посѣдаютъ пôвтора милiона морговъ землѣ. Прочѣ грунты, якихъ 20 милiонôвъ морговъ, (Arpents) находятся въ рукахъ духовеньства и лордôвъ. Просвѣщенье стоитъ на найнизшôмъ степени розвою. Кожужь въ прочѣмъ дбати о тое и кому стае часу на науку? Здаеся що Англичане, управляючи въ такій спосôбъ Ирляндією, невважились показати Европѣ, до чого они способнѣ!

Найлѣпшій доказъ того, якъ великою може бути нужда въ Ирляндіи, давъ голодный рôкъ 1847. Тогды и не помогла запомога удѣлена парляментомъ англійскимъ въ сумѣ 10 милiонôвъ фунтôвъ штерлингôвъ. Народъ падавъ жертвой на поли и въ хатахъ. Въ р. 1849 существовало лишень 150 заведеній для жебракôвъ! Якежь незначне число!

До р. 1800 посѣдала Ирляндія окремый парляментъ. Англичанамъ було и тое не на руку. Они розбудили агитацію, а коли мимо того Ирляндія не обявила охоты до получеия свого тѣла законодательного съ парляментомъ англійскимъ, тогды пôдкупили провориѣ Англичане послôвъ зъ такъ званыхъ гнилыхъ мѣсточокъ и пересадили ухвалу получеия. Отъ сего часу повстало въ нещастнôй Ирляндіи новe сторонництво сепаратистôвъ або автономистôвъ, котре при кождôй нагодѣ ставало въ опозиціи до министерства англійского, а навѣть кôлька разôвъ выступало съ збройною рукою. И тутъ не обôйшлось николи безъ великого кровопролитія. Нынѣшне сторонництво Гомерулѣвъ мае тую самую цѣль и стремитъ всѣми силами до освобожденя Ирляндія зъ пôдъ парляментарнои зависимости Англіи. Научене неудачами давнѣйшихъ революцій, поступае оно дуже огледно и старае ся такъ религійныхъ якъ и соціяльныхъ мальконтентôвъ получити въ одну фалангу съ своимъ политичнымъ сторонництвомъ. Аграрне пытанье, выкликане голодомъ въ Ирляндіи въ теперѣшнôмъ роцѣ, то страшне оружіе въ рукахъ Гомерулѣвъ противъ Англіи, тымъ больше, що вся нынѣшна Европа хирѣе на подôбну слабôсть.

Скорминши выганяє на ярмарокъ, — а тутъ пертаютъ єму заледво капиталъ, бо волы дорого заплаченій а нынѣ купець вновъ пôдставленый дає цѣну о яку передъ торгомъ умовився съ жидомъ спôльникомъ господаря. Селянинъ мусить продати волы, бо паши уже въ дома не має. Коли до ярмарку еще далеко а паши на кормъ волôвъ не стане дає жидъ-спôльникъ збôже, грисъ и т. п. по цѣнѣ своѣй и рахує сей выдатокъ на коштъ свого спôльника-господаря а селянинъ темный бере и бере и не тямить на тое, що жидовинъ єсть спôльникомъ, що волы купленій на заробокъ спôльный суть отже и выдатки спôльній. Въ часѣ коли господарь волы держитъ, доходитъ еще жидъ, пересмотрує: чи паши богато, чи жерно єсть — єсть всего еще троха, каже: гадо еще корми, — а буде бôльше заробку! — Въ той способъ приводитъ гôркій народъ въ нужду, въ довги а въ конець и о грунтъ.

(Конець буде)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

На 52-ôмъ засѣданю *рады державнои* закôнчено розправы надъ предложеньемъ закона о увôльненю новыхъ будовъ ôтъ податку. Всѣ параграфы сего закона принято пôсля внесенѣ комисіи, а ôткинено поправки Визенбурга и Кронаветтера змѣряючѣ до бôльше, якъ 12 лѣтного, увôльненя новыхъ будовъ ôтъ податку. Затверджено дальше выбôръ вѣденьского посла Ленца, такъ що доси вже выборы всѣхъ послôвъ рады державнои, выняти послôвъ зъ великои посѣлости горѣшнои Австріи, суть затверджені. Обрады буджетовои комисіи надъ сегорôчнымъ буджетомъ вже майже закôнчені; розходится еще тôлько о уложенье справозданя и о способъ покрытя недобору. Якъ вже звѣщалисмо, проекта податковѣй Хертека, котрѣ мали на цѣли въ новыхъ податкахъ знайти нове жерело покрытя недобору, розбилися яко неосущимѣ на загальнôй опозиціи всѣхъ партій противъ сихъ податковыхъ выгадôвъ. Такимъ чиномъ знову повстає питанье, якъ покрыти сегорôчный недобôръ. Министеръ финансôвъ задумує покрыти сей недобôръ рентовою пожичкою. Высокôсть сеи пожички дасться однакожъ означити доперва по уложеню справозданя буджетовои комисіи, надъ котрымъ працює пос. Смаржевскій. — Комисія для справъ желѣзниць обрадувала надъ численными петиціями о будовѣ новыхъ желѣзниць. Пос. Яворскій здававъ справу о петиціяхъ взглядомъ будовы желѣзницѣ Станиславôвско-Гусятыньскои. По довшихъ розправахъ ôтогуплено тіи петиціи правительству для можливо якъ найприхильнѣйшого увзглядненя. Внесенье посла О. Ганзнера о перенесенье центральныхъ управительствъ галицкихъ желѣзниць до Галичины, поставлене въ буджетовôй комисіи упало головно для того, що при нарадахъ не явилося богато членôвъ будж. комисіи належачихъ до партіи автономистôвъ, а централистичнѣ послы задля власного интересу голосували солидарно противъ такого перенесеня управительства желѣзниць до Галичины, котре принеслобы користь Галичинѣ, але зменшилобы користи Вѣдня, где доси находится головне управительство галицкихъ желѣзниць. — Податкова комисія палаты панôвъ приняла новелю о податку грунтовôмъ и поручила справозданье на повне засѣданье палаты бар. Тинти. Можна отже надѣятися, що новеля о податку грунтовôмъ буде незадовго предметомъ обрадъ палаты панôвъ.

Послѣдними днями появилися поголоски о польскôмъ меморіялѣ до цѣсаря. Поголоски оказалися однакожъ неправдивою. Фактомъ єсть тôлько, що коли польске передало министерству одинъ меморіялъ уложеный пос. Хшановскимъ о конечности регуляціи рѣкъ въ Галичинѣ и другій меморіялъ жадаючѣй, щобы книги грунтовѣй въ Галичинѣ були веденѣй выключно въ польскôмъ языцѣ. Польскій меморіялъ ôткликався на цѣсарске розпорядженье зъ р. 1869, котрымъ заведено польскій языкъ въ Галичинѣ яко урядовый въ судахъ, и про тое меморіялъ жадає, щобы и книги грунтовѣй були веденѣй выключно тôлько въ польскôмъ языцѣ. Противъ такого жаданя мусимо однакожъ рѣшучо запротестовати. Пôсля существуючихъ законôвъ мають книги грунтовѣй а взглядно вписы до книгъ грунтовыхъ бути веденѣй въ тôмъ языцѣ, въ якôмъ жадає сторона интересована, отже у насъ въ Галичинѣ въ языцѣ рускôмъ, польскôмъ, и нѣмецкôмъ, якъ того сторона зажадає, а не въ языцѣ урядовôмъ, котрый єсть тôлько для самыхъ урядникôвъ обовязуючимъ въ ихъ внутрѣшнôй службѣ. Жаданье, щобы книги грунтовѣй були веденѣй выключно въ польскôмъ языцѣ єсть простымъ нарушеньемъ правъ Русинôвъ дотеперѣшными законами вже узнаныхъ и практикою судовою освященыхъ. Для того звертаємося до нашихъ рускихъ послôвъ, щобы зволили звернути увагу на тую справу и съ цѣлою енергією боронили нашого права. Розходится тутъ вправдѣ безпосередно не о рускій але о нѣмецкій языкъ, въ якôмъ судъ бяльскій веде книги грунтовѣй, однакожъ принципъ якій ставляє польске коло въ своѣмъ меморіялѣ, може бути дуже шкодливый и для Русинôвъ. Тожъ стôймо на сторожи нашихъ правъ.

Ôтъ кôлькохъ день множатся поголоски о зростаючôмъ невдоволеню автономистичнои партіи рады державнои и гдекаѣ голосы нѣщують, що незадовго прійде до явного розрыву межи правицею а министерствомъ Таффого. Politik згадуючи о тыхъ поголоскахъ пôдносить, що правиця, а именно Чехи, якъ и всѣ автономисты совсѣмъ не мають причины дуже дорожити министерствомъ Таффого. Се министерство, пише Politik, не зробило доси ніякои уступки въ користь автономистôвъ. Одина уступка була сама адреса до Цѣсаря, але и тая вийшла доволѣ блѣда и млава. Министерство доси выслуговалося правицею, але не учинило ни одного кроку въ користь децентрализаціи. А предсѣ автономисты домагаются ôтъ министерства не уступокъ але сповненя простои повинности с. є. переведеня въ житье державныхъ законôвъ о рôвноуправненю народôвъ. Министерство систематично запôзнає бôльшôсть рады державнои. При такихъ обстоятельствахъ екзекутивный комитетъ правицѣ може потерпти свою терпеливôсть, а тогды послѣдовалабы, если не криза министеріяльна, то криза парляментарна. Тогды выявилобыся, чи министерство безъ бôльшости парляментарнои зможе довго остоятися. Politik остерегає для того Таффого передъ нѣмецко-централистичнымъ способомъ правленя при помочи автономистôвъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. До указу царского зъ дня 14 (26) лютого долучивъ генералъ Лорисъ-Меликовъ слѣдуючу ôтозву до жителѣвъ Петербурга. Она гласитъ: „Рядъ нечуваныхъ лукавыхъ покушень, щобы розрушити существующій ладъ державный и атентаты на житье царя въ часѣ, коли всѣ станы готовлятся торжествовати двацятьпятьлѣтный ювилей царствованя императора выкликали не тôлько найбôльше огорченье посередъ народа российского але и невдоволенье всеи Европы. Вже нераз ôткликовалось правительство до народа съ призывомъ сполучити свои силы до борбы съ переступными объявами, розрушаючими основнѣ пôдставы горожаньского ладу, безъ котрого годѣ погадати о розвою державы. Нынѣ мусить оно взятися за бôльше рѣшучѣ средства для придушеня зла, котре прибирає дуже небезпечнѣ для загального супокою размѣры. Менѣ припала по воли императора трудна задача станути на чолѣ предприняти, спонуканого нынѣшнымъ складомъ рѣчѣй. Уповаючи на Всевышнѣго и вѣруючи въ здоровый змыслъ и моральнôсть народа российского, приступаю до выконаня сеи задачѣ, котра єсть дуже широка и за котру вся отвѣчательнôсть на мене паде. Не обѣцюючи богато, могу лишь тое приречи, що приложу всяке старанье до того, щобы зъ одной стороны не допускати ни найменшого занедбаня тыхъ строгихъ мѣръ, котрѣ будуть конечнѣ до знищеня зла, зъ другои же стороны — щобы успокоити добромыслящу часть людности и єи интересы обезпечити. Єсмь пересвѣдченый, що всѣ „честнѣ“ люде прійдуть менѣ въ тôмъ дѣлѣ въ помôчь. Помôчь тую уважаю найголовнѣйшою силою противъ глубоко вкорѣненого зла.“

О торжествѣ ювилейнôмъ маємо слѣдуючѣ вѣсти. Петербургъ 19. лютого (2. марта). Всѣ дневники празнують ювилейный день вступными статями, въ котрыхъ высказують подяку цареви за всѣ дотеперѣшнѣ добродѣяня и объявляють крѣпку вѣру въ щасливу будучнôсть Россіи, котра зможе устерегчися передъ внутренными и внѣшными ворогами.

Петербургъ 19. лютого, 10 година рано. Передъ зимовою палатою концертъ войсковыхъ капель. Принятье депутацій и тѣла дипломатичного розпочнеся о 12. годинѣ. Зъ всѣхъ частинъ державы насшѣли адресы, дары и акта фундаційнѣ въ память торжественного дня. По благодарственнôмъ богослуженю въ каплици зимовои палаты наступило принятье цѣлого тѣла дипломатичного. Передъ симъ принимавъ царь думу державну із согроге и всѣхъ министрôвъ. О $2^1/_2$ годинѣ явився на аудіенціи сенатъ и делегаціи другихъ заведеній. Царь явився на балконѣ въ супроводѣ жены престолонаслѣдника. Петербургъ вечеръ. Agence Russe доносить о торжествѣ: Въ палатѣ великій здвигъ народа, котрый громко витавъ царя въ походѣ черезъ комнаты. Адресу думы державнои ôдчитавъ вел. кн. Константинъ. Царь ôтповѣвъ, ôттакъ обнявъ сердечно вел. князя, подавъ руку графови Строганови и канцлерови державному. Адресу сенату принявъ царь по обѣдѣ и ôтповѣвъ заразъ. При принятю дипломатичного тѣла звертався императоръ до кождого поодинокого представителя съ ласкавыми словами и дякованъ имъ за щирѣ желаня. О 2 год. проѣздивъ царь въ повозѣ улицѣ мѣста, где тонны народа витали его съ великимъ одушевленьемъ.

Цѣсарь нѣмецкій повитавъ царя окремымъ листомъ, контрасигнованымъ черезъ кн. Бисмарка, котрый гласить: „Надходяча рôчница дня, въ котрôмъ Ваша Царска Милôсть передъ 25 лѣтами перенялы правленье державы, насуває менѣ пожадану способнôсть выразити радôсть, що пріязнь, котра лучила нашихъ покôйныхъ батькôвъ, знайшла доказы и въ нашихъ взаимнахъ. Памятаючи на часъ, въ котрôмъ тая пріязнь була стверджена доказами, маю надѣю, що она вытреває до кôнця мого житя. Молю за Вашу Ц. М. Бога, щобы опѣка Єго, котра Васъ въ сѣмъ роцѣ а навѣть въ послѣдныхъ дняхъ такъ чудесно стерегла, удержала Вашу Ц. М. еще довго для народôвъ Своихъ и для добротворнои мисіи, котру провидѣнье вложило въ Вашѣ руки. Користаю зъ сего пріятного случаю, щобы поновити упевненье о моѣмъ глубокôмъ пошанованю для Вашои Ц. М. и о непоколебимôй пріязни.“

Заповѣдана нигилистами илюминація Петербурга не обявилася дѣломъ. Въ мѣсто того доносить телеграма зъ 20 лютого (3. марта): Нынѣ о год. 2. по полудни стрѣлявъ молодый чоловѣкъ зблизька до Лорисъ-Меликова при входѣ до мешканя. Лорисъ-Меликовъ нераненый, виновника атентату придержано. Меликовъ якъ разъ вертавъ ôтъ канцлера. Самъ власною рукою зловивъ атентатора, котрый утѣкавъ. Одинъ слуга генерала кинувся въ ноги напастникови повалявъ его на землю и тымъ легше зôставъ ôнъ придержаный. Куля перейшла пальто Меликова. Царевичъ и всѣ вел. князѣ ôтвѣдали Меликова.

Дневники нѣмецкѣ уважають сей атентатъ яко новый доказъ, що теперѣшне критичне положенье Россіи дасться усунути лишь реформами конституційными. Лорисъ-Меликовъ — додають они — завдячує свое спасенье лишь панцернôй сорочцѣ зъ алюминія, котру заедно носить.

Петербургъ 21. лютого (4. м.) Атентаторъ змѣрився вже въ друге до Меликова, але сей запобѣгъ выстрѣлови ударомъ, почѣмъ придержали его козаки. Виновникъ убраный порядно. Князь болгарскій и князь Единбурскій ôтвѣдали Меликова. Петербургъ по причинѣ ювилейного торжества бувъ черезъ два дни илюминованый и пристроеный въ хоругви.

Франція. Справа Гартмана набирає съ кождымъ днемъ бôльшого значеня. Вѣсть о єго выдачѣ российскому амбасадорови не потвердилася. Радикалисты розвинули дуже широку агитацію, щобы Гартмана не выдано Россіи. Mot d' Orde уложивъ петицію до обохъ палатъ и запрошує всѣхъ своихъ сторонникôвъ, щобы єи пôдписали. Содержанье петиціи слѣдуюче: „Пôдписаній, дбаючи о честь Франціи, зазываютъ палаты, щобы спинили выдачу Гартмана Россіянамъ, котрого придержано яко виновника атентату на житье царя.“ Въ студентскôй квартирѣ мѣста (Quartier latin) ôтбувся зборъ школярѣвъ, въ котрôмъ участвовало надъ 2000 особъ. Предсѣдательство обнявъ звѣстный революціонистъ Бланкъ. По горячôй дебатѣ ухвалено адресу, котра каже, що 2000 студентôвъ протестує противъ увязненя Гартмана и допрошуєся его увôльненя. Въ цѣлôй квартирѣ прійшло до великого заворушеня такъ, що навѣть полиція мусѣла вмѣшатися, при чѣмъ прійшло до бôйки. Префектъ полиціи Андрія, котрый велѣвъ Гартмана увязнити, князь Орловъ а навѣть президентъ републики Грева, одержали ôтъ нигилистôвъ (?) письма съ загроженьемъ смерти на случай выдачѣ Гартмана.

Дневникъ Lanterne описує широко способъ увязненя Гартмана. Зъ опису выходить, що Гартмана слѣдивъ ôтъ довшого уже часу агентъ российскій, а ôттакъ удався кн. Орловъ безпосередно до префекта полиціи парижкои п. Андріє и зажадавъ увязненя. Министрôвъ повѣдомлено доперва о всѣмъ на другій день.

Нѣмеччина Новелю войскову, котра була вже на порядку дневнôмъ въ соймѣ державнôмъ, ôтослано назадъ до комисіи для лѣпшого розсмотреня. Въ генер. дебатѣ бравъ удѣлъ окрôмъ другихъ бесѣдникôвъ, котрѣ всѣ объявилися для неи приклонно, старый Мольтке. Указуючи на потребу побôльшеня арміи нѣмецкои, заявивъ славный вождь, що новеля не має на цѣли ніякои акціи военнои ни противъ Россіи, ни противъ Франціи. Нѣмеччина, казавъ бесѣдникъ, посѣдає ôтвѣрытѣ фронты такъ ôтъ веходу якъ и ôтъ заходу, а армія єи не єсть такъ численна, щобы обезпечала єи на случай рôвночасной инвазіи непріятельскихъ войскъ. Принятье новелѣ єсть запоручене. Навѣть соціяльный демократъ Бебель приноручивъ єи.

Кн. Гогенлоге, дотеперѣшній амбасадоръ нѣмецкій въ Парижи, поклисаный до Берлина, обôйме теку министра справъ заграничныхъ, котру провизорично державъ до сего часу кн. Бисмаркъ. Франція занепокоилась сею наглою змѣною, въ слѣдствіе чого удався єи репрезентантъ въ Берлинѣ, гр. St. Vallier, до цѣсаря и ôтобравъ запорученье о мирнôмъ успособленю Нѣмеччины для Франціи.

Италія Зъ Риму пишуть до N. Fr. Presse. Генералъ Піянель ôтъѣхавъ сегодня 15. (27.) лют. до Вероны, щобы оглянути походнѣй границѣ Венеціи противъ Австріи и здати справу министерству, о скôлько тѣ границѣ суть безпечнѣ на случай инвазіи войскъ австрійскихъ.

Испанія. Triester Ztg. подала въ листѣ зъ Мадриту вѣдомôсть, що минувшого вôвторка стрѣляно знову на короля пôдчасъ звычайнои проѣздки. Köln. Ztg. дементує тую вѣдомôсть и объясняє поголоску о атентатѣ тымъ, що въ земляхъ королевскихъ пôдъ Мадритомъ наставникъ застрѣлявъ случайно якогось хлопця въ тôй самôй хвили, коли король въ товариствѣ своеи жѣнки и сестеръ надôйшовъ проходомъ.

Туреччина. Вѣсти о атентатѣ на житье султана, а именно вѣдомôсть розпесенадгелькими дневн. въ послѣднихъ дняхъ о ôткрытю великого заговора, котрый мавъ на цѣли при помочи адскои машины убити султана, показалась ложною. Слѣдство выявило, що тая адска машина була призначена на ловы (?).

Англія. Абдерманъ ханъ непріятель Англіи, вырушивъ въ походъ противъ Афганистану. Въ прокламаціи до Афганôвъ, котрымъ пôдчасъ вôйны съ Англією дававъ схороненье у себе, заявляє ôнъ, що не зло житъ скорше оружія, доки не освободитъ Кабулю ôтъ ненавистныхъ Англичанъ. Бюро Рейтера доносить зъ Тегерану (зъ Персіи) пôдъ дн. 19 л. (2 мар.): Персія залишила походъ на Сейстанъ и Гератъ по причинѣ трудностій политичныхъ, якій зъ сего могли бы выйти. Имовѣрно не хоче Шахъ перскій нарушити пріязнѣ свои ôтношеня до Россіи. Пôсля иншихъ донесень, намѣрила Персія прійти Мерву въ помôчь, если бы войска российскѣ посунулися дальше на всходъ и єму загрозили. Рôвночасно малабы Англія заняти Гератъ.

Брукселя 20 лют. (3 Марта). Вчера вечеръ по представленю въ театрѣ „de la Monnaye,“ въ хвили коли поѣздъ двôрскій съ королевою скручавъ на розѣ улицѣ „Rue Ecuyer“, дався чути сильный выстрѣлъ. Заразъ розôйшлась поголоска, що стрѣляно до королевои. Пôсли доказали, що була се експлозія петарды кинеиои незнѣстною рукою.

НОВИНКИ.

— **Єго В. Цѣсарь** удѣливъ зъ приватныхъ своихъ грошій 100 зр. запомоги на укôнченье будовы школы громадѣ Матковъ, турчаньского повѣта.

— **Вечеръ съ танцями** устроеный минувшого вторника „Рускимъ Касиномъ“ въ сали Дому народного бувъ, якъ и всѣ дотеперѣшнѣ вечерки, совсѣмъ удачный. Въ танцяхъ брало участь надъ 60 паръ а всѣ гостѣ бавилися охочо ажъ до рана.

— **Господарско-промыслова выстава** въ Коломыѣ, ôткрыся въ другôй половинѣ вересня о. р., якъ то рѣшили общѣ зборы филіи коломыйскои товар. им. Качковского.

— **Громада Цуциловцѣ** рѣшила заложити громадску крамницю, на котру мае зôбрати зъ межи себе 1000 зр. (*Гост. и Пром.*)

— **Вѣсть о увязненю Вѣры Засуличь** подана всѣма дневниками оказалася неправдивою.

— **Пожаръ.** Въ ночи зъ дня 2 на 3. марта страшный огонь знищивъ до 50 домôвъ въ Нижанковичахъ. Зъ Перемышля прибувъ тамже комисаръ повѣтовый п. Марыновскій, щобы зъорганизовати комитетъ для несеня помочи попавшимъ въ велику нужду погорѣльцямъ.

— **Погода.** По кôлькадневнôй прекрасной погодѣ розпочалися ôтъ четверга дѣйстно марцевѣ змѣнчивѣ хвилѣ дощу, снѣгу и душнои мраки. При теперѣшнôмъ провизоріюмъ магистратскôмъ мешканцѣ Львова мусятъ холоднокровно переносити найбôльшѣ неладъ на заболоченыхъ улицяхъ галицкои столицѣ. Зъ заходнои Европы доносятъ, що тамъ появилися вже бузьки — вѣщуны весны. Дай Боже скорои весны, може она заступитъ намъ магистратъ въ очищеню мѣста зъ болота и снѣгôвъ.

— **П. Иванъ Соловскій.** Русинъ, одержавъ на всеучилищи краковскôмъ степень доктора всѣхъ медицинъ.

— **Именованя.** Ц. к. рада школьна краєва именовала дѣйстными учительками школы выдѣловои женьскои у Львовѣ: Аделю Францъ, Марію Зелицъ, Софію Романовичъ, Винкенту Лоншанъ, Елену Лемницку, Агнишку Ребзамъ, Марію Вольтеръ и Юлію Баренчъ.

нято на ново слѣдство, але Зазуличъ пропавъ була безъ слѣду, пробувала, кажуть, до ногій часъ въ Шенайцаріи и ажь теперь ся схватили.

— **Архикнязь Рудольфъ** именованъ почетнымъ докторомъ, яко автора книжки: „Пятьнайцять днѣвъ на Дунаю".

— **Стрыйскій 9 полкъ Инфантеріи бар. Пакени** мае зъ Голоцуна перейти до полудневого Тироля.

(Г) **Екзекуторы податковъ.** Зъ подъ Войнилова пишуть намъ: Оногды вычитали мы зъ дневниковъ, що комитетъ галицкого товариства господарского розбославъ окружникъ до своихъ разъ выдѣловыхъ, взываючи тіжь до надосланя до 20 марта с. р. фактовъ докладныхъ и вѣродостойныхъ про надужитя екзекуторовъ податковыхъ, якихъ они допускаются при стягаю залеглостій податковыхъ. На XV. бо засѣданю загальнои рады, 24. с. м. делегаты въ обговорахъ, выказували яркі примѣры такихъ надужитъ. Выказували, що нераз кошта екзекуціяи далеко бôльшій, якъ залеглости самого податку. На нарѣдъ накладаеся отже тягаръ, а скарбъ державный зъ того хôсна не мае. Въ гдекоторыхъ повѣтахъ есть по кілька секвестраторôвъ, зъ котрыхъ кождый радбы для себе бôльше зарвати, хоть выстарчало бы й одного. Дальше требабы, щобы такій екзекуторъ бувъ пôдъ отвѣтною контролею. Рада загальна рѣшила одноголосно, щобы комитетъ тов. господарского удався до дотычныхъ властій правительственныхъ и пословъ у Вѣдни, щобы одни, якъ другій постарались запобѣгчи тому лихови. Мы надѣемось, що и нашій послы не будуть на тую справу, котра тыкае нашого сельского народа, рôвнодушні. Що надужитя такій дѣются, годѣ заперечити. Мы подибали нераз вже дописи по рускихъ часописяхъ, въ котрыхъ выказуются секвестраторскі надужитя и. пр. въ Турчаньскôмъ. Але то є всюда. Кто по повѣтахъ настановлается на такихъ секвестраторôвъ? Ото, звычайно пôдупалій люде схибленои карієры, котрі мають претенсію до житя вытѣленого а не мають способу набути средствъ отповѣдныхъ. Черезъ протекцію, достають урядъ екзекутора. Не гоноровый то урядъ, у насъ по селахъ люде зовуть екзекутора „тягниверетов," але co tam po tytuie — żeby w krkatule! Ну, и о тое мусить екзекуторъ дбати. А способы, якъ дбати, усюды находятся. Мы знали екзекутора, который съѣздивъ до села, якъ якій где староста, зъ села до села возили его люде — вôйтъ на его розказъ наказувавъ стôйку, а екзекуторъ собѣ числивъ манету фѣру. При отбираню залеглостій, якъ збиравъ ихъ рано, а господарь, якъ то бувае у бѣдного, не розставався такъ хутко, и принѣсъ п. екзекуторови передъ его отѣздомъ пополудни, екзекуторъ не хотѣвъ вже принимати, що нибы то, було тогды давати, якъ и тобѣ казавъ. Намъ здаеся, що коли, якъ коли, а при стягаю залеглостій такои безсердечнои бюрократичнои пунктуальности не повинно бути. Вже то такій селянинъ, у котрого залягъ податокъ, не дуже въ гараздахъ та роскошахъ. Онъ жежь вже и за себѣ пріѣздъ екзекутора мусить заплатити, длячогожь ему еще зъ злои волѣ тую кривду робити на будуще? Показуеся отже, що суть надужитя и мусять бути всюда, доки народови нашому непросвѣтится они и доки стане екзекуторôвъ не буде оновно змѣненый. Мы длятого просимо пôднести нашъ голосъ въ сѣй справѣ въ „Дѣлѣ," бо знаемо зъ досвѣду, що всяка рѣчь, коли ся укажеся, яко стоячу на порядку дневнôмъ, слѣдится въ десятеро уважнѣйше, региструеся факта, относноеся и т. д.

— **Запомога для людности навѣщеной недостаткомъ.** Якъ звѣстае урядова газета, отбулися въ понедѣлокъ въ ц. к. Намѣстництві наради въ справѣ роздѣлу безповоротныхъ запомогъ межи людность повѣтôвъ Галичины навѣщеныхъ недостаткомъ зъ фондôвъ призначеныхъ на тую цѣль черезъ раду державну. На пôдставѣ справоздань о матеріяльнôмъ станѣ людности предложеныхъ такъ черезъ старостъ якъ и выдѣлы повѣтовѣ ухвалено безъ проволоки удѣляти запомоги а именно въ русскôй части Галичины: для повѣту Перемышского 1,000 зр., Рудецкого 2,800 зр., Надвôрнянского 900 р., Скалатского 1,400 зр., Городецкого 3,000 р. Снятинского 250 р., Бучацкого 1,400 р. Мостиск. 1,000 р. Жолкôв. 1,000 р. Горлиц. 3,000 р., Долинского 500 зр., Самбôрского 2,000 зр., Рогатынского 870 р., Дрогобыцкого 150 р., Ярославского 2,800 р., Львôвского 2,000 р., Жидачôвского 2,800. Въ Дрогобыцкôмъ, Ярославскôмъ и Жидачôвскôмъ повѣтѣ запомоги будуть розданій частями въ готôвцѣ, а частію въ живности, въ всѣхъ иншихъ тôлько въ готôвцѣ. За пять або шѣсть недѣль послѣдуе роздѣлъ залишокъ призначеныхъ на публичні роботы.

— **Въ Александріи** херсонськои губерніи отграли дня 4. руск. лютого тамошній любителѣ штуки театральнои малорускую оперу въ 3 дѣяхъ „Сватьки на Гончарôвцѣ". Якъ доносить донесователь „Одесскому Вѣстнику" публика на представленю було повно, такъ, що принôсившіся зъ браку мѣсця мусѣли домôвъ вертати. Публика принала оперу малорускую дуже симпатично; финалъ оперы мусѣли авторы на безконечні просьбы и вызовы повторити.

— **Санкт-Готгардскій тунель.** 29 лютого о год. 11. передъ полуднемъ зôбшлися робôтники зъ пôвночи и полудня въ тунелю, дѣ мигъ довгôмъ, переверчуючôмъ Альпы, роздѣляючій Нѣмеччину ôтъ Италіи. Одна нѣмецка часопись кличе: „Нема вже Альпъ! Нема Альпъ, котрі колись Ганибаль и Наполеонъ съ несказаннымъ трудомъ перелазили!" Тунель Готгардскій пробивано несповна 7½ лѣтъ. Той коротшій часъ тревання такои великаньскои роботы завдячити треба чимъ разъ изростаючому поступови механики. Передъ двацять трома роками розпочато роботу коло проверчеия тунелю Мон-Сені (Mont-Cenis), для получеия Франціи съ Италіею, и хотяй тунель Мон-Сені бувъ о 2.696 метрôвъ коротшій, а все таки робота тревала 13 лѣтъ (1857—1870).

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— Въ Болгаріи зачала выходити **библіотека славяньска**, въ котрôй будуть помѣщувати ся найзнаменитші творы, въ перекладахъ, россійскій, ческій, польскій, — надѣятись, и малорускій.

— Часопись хорватска Vienac (Вѣнець) помѣстила портретъ козацкого гетмана Дашкевича, пôсля шкицу Матейки.

— Найдолѣвѣйшій зъ живущихъ поетôвъ французкихъ **Викторъ Гюго**, обходивъ дня 26. сѣчня 79. роковины уродженя а 50-тѣ роковины першого представленя его драмату, славного въ исторіи литературы: Hernani. Въ день сегорôчныхъ роковинъ мався ôтограти въ театрѣ Hernani, а праса французка мала справити бенкетъ въ честь поета.

— Въ Лиску почала выходити выпусками дуже цѣкава книга, знакомляча основно читателя съ сочасною Индіею, еи звычаями обычаями: **Indien in Wort und Bild**, von Emil Schlagintweit. Leipzig. 1880.

— Передъ семи роками почавшій печататись и ажь теперь выйшовшій зъ печати збôрникъ всякихъ документôвъ до вôйны французко-прускои п. з. „Recueil des Traites, Conventions, Lois, Décrets et autres actes relatifs à la paix entre la France et l' Allemagne" подае остаточный биляносъ вôйны въ такихъ числахъ: утрата зъ причины вôйны выносить 14,456.000.000 фр. (Зъ того припадае на выкупъ Нѣмеччинѣ 5 милярдôвъ; на надзв. военно-буджетні выдатки 1,912,900.000 фр.; на утрату зъ податкôвъ пôдъ часъ вôйны 2,024,000.000 и т. д.). Утрата зъ причины комуны паризкои 182,000.000 фр. Кругло отже стратила Франція черезъ вôйну съ Прусами 14,638,000.000 франкôвъ!

ВСЯЧИНА.

— **Зъ ôтки пôшли нѣмецкі прôзвища жидôвъ?** Жиды наші въ ярмуркахъ такъ потахъ звутся въ Европѣ польскими жидами (żyd polski, polnischer Jude, Juif polonais) а цѣкава рѣчь, годѣ стрѣтити у насъ жида съ инакшимъ прôзвищемъ, тôлько нѣмецкимъ. Тую честь, що Жиды мають прôзвища, бо були часы, коли ихъ не мали а писались тôлько по имени своимъ та батьковôмъ, завдячують жиды цѣсареви Іосифови II. Онъ то наказавъ показувати жидôвъ и поручивъ тое дѣло надворнôй радѣ военнôй (Hofkriegsrath). Галичина и Буковина були подѣлені на 10 округôвъ. На кождый округъ призначена була отже комисія зложена зъ ротмистра, поручника, аудитора и двохъ пôдофицерôвъ, яко писарѣвъ. Тая комисія ѣздила зъ села до села, чи мѣстъ, брала въ кождôй мѣстцевости двохъ мужѣвъ довѣрія: одного християнина и одного жида и казала собѣ приставити всѣ жидôвскі родины. Жиды мали собѣ выбирати имена, а коли не выбрали, комисія имъ накидала, а коли кто не приймався, упирався, то и карала. Такъ въ двохъ роках 1782 и 1783 мали всѣ жиды прôзвища. Жиды того дуже напудилися: разъ задля податкôвъ, друге задля войска, а третье, задля прôзвищъ поганьскихъ нѣмецкихъ побôчъ своихъ святыхъ еврейскихъ. Рада воєнна наказала не давати жидамъ звычайныхъ именъ нѣмецкихъ, якъ: Schmied, Wagner, але якъ наіоригинальнѣйші. И комисія давала зъ разу имена по назвахъ звѣрѣвъ, не стало тыхъ, давала по ростинахъ напослѣдокъ иже який попали. И такъ маемо жидôвъ: Ochsenschwanz, Ladstockschwinger, Pulverbestandtheil, Temperaturwechsel, Esslkopf, Singwirwas и т. п.

(§) **Переносность туберкулъ** (сухоть). Выходяча въ Берлинѣ „Zeitschrift für Versicherungs-Wesen" подае слѣдуючу звѣстку: Експериментальні пробы доказали, що недуга туберкулячна може съ пожиманьемъ молока ôтъ туберкулячныхъ коровъ перенесеноя на нашій звѣрятъ або на людей. Именно же легко заражуются нашій домашній звѣрята, якъ свинѣ, козы, коровы, коты, псы. Въ школѣ ветеринарскôй въ Монахіи кормлено въ протягу минувшого року 4 здоровій свинѣ въ вѣцѣ 3—10 тыждневъ молокомъ туберкулячнои коровы. Звѣрята убитого въ вѣцѣ 4—5 мѣсяцѣвъ у всѣхъ сконстатовано туберкулячну хоробу легкихъ (плуцъ). Що до микроскопичного и хемичного свойства сего критичного молока треба замѣтити, що оно совсѣмъ не есть отмѣнне въ своѣмъ складѣ ôтъ нормального, здорового молока. До такихъ досвѣдôвъ найлучше надасся свиня, понеже еи каналъ травленя въ своѣй дѣятельности дуже подôбный до такого жь органу чоловѣка а особливо спосôбный пріймати и травити всяку поживу. Зъ ôтносныхъ досвѣдôвъ, котрі робивъ Dr. Bellinger въ Монахіи, выходитъ, що споживанье молока туберкулячныхъ коровъ споводовуе туберкулы. Въ полудневôй Нѣмеччинѣ находжено дуже рѣдко свинѣ зараженій туберкулами, коли тымчасомъ въ пôвнôчнôй Нѣмеччинѣ частѣйше замѣчувано ту недугу, именно меже свиньми англійскои расы. Що до причинъ туберкулъ въ загалѣ выходитъ зъ тыхъ замѣчаній, що наслѣдность (дѣдичность) сухотъ такъ чоловѣка, якъ и звѣрятъ треба ôтнести по части може до зараженя молокомъ при осаню. Для того не повинна николи кормити своеи дитины мати, котра мае склонность до грудноеи недуги, а навѣть при выборѣ мамки, треба щобы спеціяльный лѣкарь оглянувъ докладно и пильно грудній органы и завалки у шіи. Якъ велика небезпечность перенесеня сухотъ грозитъ чоловѣкови ôтъ коровъ, выходитъ зъ того, що 2 процентъ всеи рогатои худобы мае туберкулы, а 5 процентъ всѣхъ бôльше якъ шестилѣтныхъ коровъ мають ту слабость. Въ Баваріи на 3 миліоны штукъ рогатои худобы припадае не менше якъ 55.000 штукъ туберкулячныхъ, и подôбно такъ само буде такожь въ иншихъ краяхъ. При частыхъ случаяхъ золотухи (шкрофулъ) и туберкулъ, при повôльнôмъ розвою тыхъ обивôвъ, треба допускати можливость зараженя молокомъ. Позитивно замѣчено лишь одинъ случай: въ Amorbach, въ Odenwald-ѣ дôставъ туберкулы пятилѣтный хлопець, котрый споживавъ доншій часъ непражене молоко ôтъ сильно туберкулячнои коровы. Не треба отже николи споживати непраженого молока ôтъ коровъ, о котрыхъ здоровлю не маемо певности, а дѣтямъ скôлько можности не давати молока ôтъ старшихъ коровъ, яко выключнои поживы. Въ заступствѣ материньского молока лучше иже уживати молока козячого, бо козы дуже рѣдко пôдпадають туберкуламъ.

— На цѣли **товариства „Школьнои Помочи" во Львовѣ** жертвовали въ р. 1880 слѣдуючій нашій П. П. народолюбцѣ и добродѣѣ: о. Іосифъ Кобляньскій зъ Пôйла 20 зр., о. крыл. Теодоръ Лукашевскій зъ Перемышля 15 зр.; о. крыл. Яковъ Шведзицкій зô Львова 10 зр.; по 5 зр. о. Бохеньскій, впр. о. С. С., о. Мих. Куценичъ зъ Одомунця, о. Іос. Качковскій зъ Вѣдня, пп. Академики вѣденьскі, монастырь оо. Василіянъ въ Дрогобычи, Н. Н., г. Титъ Зачачкôвскій ôтъ комитету забавы въ Тысьменици: — по 4 зл. ч. Іос. Вайнаръ зô Львова, о. Денкавскій зъ Жидачова и п. Ан. Кульчицкій зъ Вѣдня; — по 3 зр. о. Іос. Ганкевичъ зъ Надвôрнои, о. А. Сумикъ зъ Микуличина, о. Тарчанинъ зъ Улашковець, о. Игн. Кучиньскій зъ Шкла и. о. Танчаковскій зъ акафисту 2 зр. 60 кр.

(Конець буде)

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІИ.

— *Вп. о. Чер. въ Б.* 2 зр. на „Науку" передано еще передъ мѣсяцемъ редакціи, на що маемо покитованье. Тожь просимо звернутися до самои ред. „Науки" взглядомъ точного пересылания часописи. *Вп. М. В. въ С.* Листъ Вашъ одержалисьмо и поступаемо съ Вашою доносією по Вашôй воли. *Всч. о. А. Т.* Донесь о рускôй молодѣжи одержалисьмо и умѣстимо по можности якъ найскорше. *Вп. О. М. Г. въ Л.* Вашои дописи мы еще не одержали, тожь на передъ не можемо сказати чи еи умѣстимо. *ВП. о. А. Б. въ К.* 2 зр. для „Зорѣ" передано редакціи. *ВП. Д. въ С.* Въ дописяхъ просимо представляти факта съ цѣлою точностію и о скôлько можна подавати доказы на факта.

ПОДЯКА.

Пôдписаный комитетъ мае честь зложити найщиршу подяку Вп. оо. котрі зволили взяти участь въ богослуженію за упокôй бл. п. Дра Володимира Ганкевича, а именно Вп. оо. Дольницкому, Дроздовскому, Танячкевичови, Стефановичу и Райтаровскому, — не менше такожь пп. питомцямъ а передовсѣмъ диригентови п. Конкови, котрі своимъ хорошимъ спѣвомъ причинились до пôднесеня великолѣпности богослуженія. Вп. п. Волиньскому засылаемо за безплатне выжичене цвѣтôвъ на убране тетрапода щиро-руске спасибôгъ.

Комитетъ устроюючій богослуженіе
за упокôй бл. п. Дра Волод. Ганкевича.

— **Курсъ збôжя станиславôвскій** зъ д. 22. лют. с. р. Зъ причины що на ринкахъ черновецкôмъ и румуньскихъ пôднеслась цѣна жита и кокорудзы, дальше що въ Черновцяхъ и на граничнôй стаціи Ицканы купцѣ угорскій закупили дуже богато именно кокорудзы то и въ Станиславовѣ цѣна збôжя пôднеслася. Платится 100 кильо: пшеницѣ до 12.50, за бассарабску пôдлѣйшу до 11 зр.; жита рум. до 8.90 зр., бассарабского середного 8.50; кокорудзы старои рум. 7.30, сухои новои 6.80; овса 6—6.50; ячменю румуньс. до 7 зр. струкового зерна дуже мало на станисл. торгу.

До сего Числа долучаеся для замѣстцевыхъ пренумерантôвъ „Цѣнникъ насѣня И. и В. Стахевича.

Курсъ львôвскій зъ дня 23. *л.* лютого 1880.

	платять	жадають
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	261 50	264 50
„ львôв.-черн.-яс. по 200 р.	157 —	160 —
Банку гип. галиц. по 200 р.	292 50	296 50
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц по 5% ав.	96 60	97 60
„ „ „ по 4% ав.	89 70	90 70
„ „ „ по 5% ав. перiод.	96 60	97 60
Банку гип. галиц 6% ав.	100 35	101 35
Листы дов. гал. рустк. банку п. 6%	100 50	102 50
3. Листы довжній за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% лосов. въ 15 лѣтъ	92 —	94 —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к.	97 25	98 25
Облиги комунальні Гал. банку рустик. 6%	98 —	100 —
Пожички кр. зъ р. 1873 по 6%	99 —	101 —
5. Лосы мѣста Кракова	20 —	22 —
„ „ Станиславова	— —	— —
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 43	5 53
„ цѣсарскій	5 47	5 57
Наполеондоръ	9 39	9 49
Цѣсаримперіялъ	9 60	9 72
Рубль россійскій срѣбный	1 59	1 69
„ „ паперовый	1 23½	1 25½
100 марокъ нѣмецкихъ	57 65	58 20
Серебро	99 50	100 50

ДИРЕКЦІЯ
ТОВАРИСТВА СПОЖИВЧОГО

во Львовѣ, площъ Доминиканьскій ч. 1.

доносить П. Т. членамъ своимъ такъ мѣстцевымъ якъ и замѣстцевымъ, що склепъ свôй заосмотрила **мукою** ч. 00, сухою, такъ званою ситочною, и иншими, свѣжимъ засобомъ **розинкôвъ, дактилѣвъ, мигдалôвъ, фигъ**, однымъ лише, першои рафинады найлучшимъ **цукромъ** и различными що до смаку и цѣны родами **кавы, гербаты и руму** и т. п.

Поручае такожь выборній ВИНА дешевій а здоровій, якъ: угорскій,

Токай 5-лѣтный бут. по 1 зр. 20 кр.		Зеленякъ бут. по — зр. 50 кр.	
Егіялай „ „ „ — „ 80 „		Рустерь „ „ — „ 90 „	
Егіялай „ „ „ — „ 70 „		Будай черн. „ „ — „ 60 „	

Французкій коньякъ зъ Борде спроваджений Сьмелем Lamothe, черное, бутелька по 1 зр. 10 зр., Saint-Jean doux — 6кр. бут. по 1 зр. 20 кр.

Горѣлки: Коньякъ французкій правдивый по зр. 1.80, 1.50; Сливовица правдива Сербская якъ и розолисы розной Гданьскій и краковскій по стальныхъ кѣлахъ: чаша жытнѣвка затуръ 60 кр.

Масла до печива свѣжій любôвъ; дерево зъ вального складу: ХЛѢБЪ ЖИТНЫЙ, ПШЕНИЧНЫЙ, РАЗОВЫЙ и БУЛКИ зъ вальнои пекарнѣ.

БУЛЬБЫ добôрей якости мѣрка ваги 100 Клг. по 3 зр. 50 кр. съ доставою до дому.

Доводить мусимо, що честь то найдостойнѣйше жерело добôрныхъ споживчихъ товарôвъ во Львовѣ. Помѣщаеся она въ клепи зъ опрыскотюючимъ на уголкомъ 10 зр, могучимъ сильчуватъ мѣсячными рагами а по 50 кр. можна подлѣчить. Кожда складка голова родины для власнои хорошои поживы бути членомъ одного на Львовѣ и скористовать споживчого товариства.

Товариство крутъ поступуе якъ: мало и хужае мае такожь ôтъ кривыхъ продуцентôвъ. — Натыжнемо передъ святыми дôстати можна: шинкôвъ, вальцôвъ, мачокъ, стуковъ и т. п. 1—3

Видае и за редакцію отповѣдае: **Михаилъ Коссакъ.**

Зъ друкарнѣ Товариства им. Шевченка, пôдъ зар. К. Беднарского.